

PRAVICA

Berilo Jugoslovanskega Odbora iz Italije

BAZOVICA

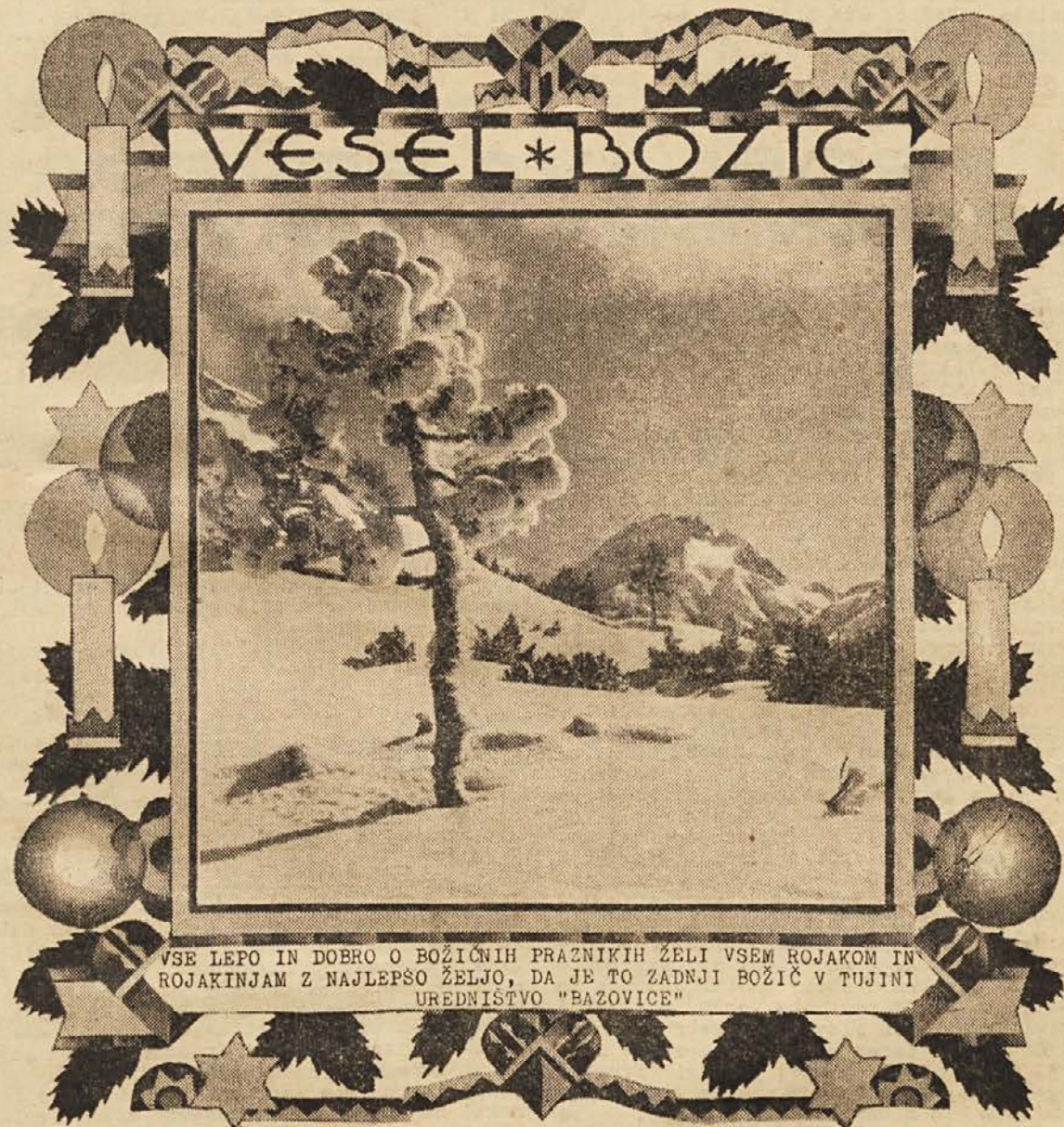
POŠILJA : IVAN UČENIKOV - KAIRO RUE MANSHAET EL MAHRANI ŠT. 5

Srednji vrhod

Št. 51

20. decembra 1942.

...IN MIR LJUDEM NA ZEMLJI

VSE LEPO IN DOBRO O BOŽIČNIH PRAZNIKI ŽELI VSEM ROJAKOM IN ROJAKINJAM Z NAJLEPŠO ŽELJO, DA JE TO ZADNJI BOŽIČ V TUJINI
UREDNIŠTVO "BAZOVICE"

Po dolgih in težkih časih trpljenja, krvi in solza, pa tudi obupavanja, sta zadnja dva meseca letošnjega leta močno razsvetlila mrak in temo, v katero sta berlinski in rimski razbojnik zavila Evropo.

Od tam, kjer vzhaja sonce, iz bratske Rusije, je zagrmelo mogočno in pretreslo obširno evropsko grobišče. Zamajal se je ruski valjar in se zganil proti zahodu. Nagrmadili so se stotisoči nacističnih mrljčev in njihovih hlapcev. Bela žena - ruska zima je slovanskemu valjarju utirala pot. Berlin je zakričal in kriči tudi še naprej.

Osma britanska armada je z vso bliskovitostjo pomedla nacistično-fašistične smeti izpred Aleksandrije in pognala Rommelove ostanke in njegove laške podrepnike tisoč kilometrov nazaj v Tripolitanijo.

Tam na skrajnem zahodu Afrike so se izkrcali Amerikanci in Angleži, zasedli Maroko in Alžir ter navalili na Tunis. Spodnji konec osi je močno zaskripal v kleščah zaveznikov, in najbrže ne bo dolgo, ko bo zabrisana tudi zadnja sled prusijaško-laških Hunov v afriškem pesku.

Zavezniške bombe rušijo laška mesta in ugonablja laško oholost. Brez oddiha padajo udarci po hlačah zanikarne, potuhnjene in ničvredne laške rase. Samo to, kar so uganjale laške fašistovske tolpe po slo-

venski zemlji, samo to se je sedaj z vso božjo pravičnostjo, ki nikdar ne izostane, zrušilo na Italijo. Mussolini je pred kratkim potožil, da so v Genovi in Torinu porušili Angleži 6.000 laških hiš. Pozabil pa je povedati, da so njegove strahopetne tolpe v mali Sloveniji požgale in vpepeljile 6.000 slovenskih domov. Niso se upali nad Anglijo, ti laški strahopetci, da bi se masčevali zaradi Torina in Genove, pač pa so se v svoji sadistični ihti, čisto po figarskem laškem receptu z bombami, topovi in bencinom vrgli na slovenske vasi in slovenskega človeka, ki nima drugega orožja kot golo pest in nezlomljivo voljo po življenju. Ali padalo bo naprej, vsak dan hujše in vsako uro bolj na gosto. Padalo bo toliko časa, dokler ne bo vsa Italija taka, kakor tistih nesrečnih 13 slovenskih vasi pod ponosnim Snežnikom.

Tudi med nas tu je posvetil žarek upanja in veselja. Močno je okrepil našo vero v jutrišnjo zmago in osvobodjenje. Pol tisoča slovenskih mladih src je pomnožilo naše vrste, pol tisoča stritih duš je zopet našlo samega sebe in prislunilo vzkliku lastne matere. Našli smo se, daleč od svoje zasužnjene in trpeče (Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s l.strani)

domovine. Preprosta slovenska beseda in otožna slovenska pesem sta stisnili desnice v pozdrav in k prisegi za skupno borbo in za osvoboditev domovine.

Božič sam vas je poslal, dragi fantje - prstovoljci, med nas. Vsemu svetu so kričali fašistovski lažnjivci in lagali, da je v 22 letih pol milijona Slovencev pod Italijo navdušeno sprejelo rimsko kulturo in fanfaronsko govorico. "Ta govorica naj bi bila laž, saj učili so vas samo laži; ta sodrga resnice ne pozna. Ali naši tisoči četnikov po Snežniku, po Nanosu, po Pivki, Trnovskem gozdu in po Idrijski kotlini in drugod, so mogočno demantirali laške laži. In vi, fantje naši; izmučeni, sestrđani, raztrgani in pobiti na duši in telesu, ali niste vi najboljši dokaz, da slovenskega naroda ne more zatreti niti sila niti podkupovanje; niti grožnja niti smrt. Saj je dejal oni naš slovenski fant-junak: "Ubili so mi mater, zaprli očeta, onečastili sestro, dva brata pa poglali na fronto. Tudi tega jim ni bilo zadosti, izropali so nam hišo in jo nato zažgali. Česa naj se še bojim? Sedaj je vrsta na njih, da se me boje, milosti ne bo prameni!" Takih in podobnih fantov je na tisoče in de-

set tisoče. Tisto božično dete, ki vas je, fantje naši, pripeljalo med nas, tisto dete vas bo vrnilo domovini, ki vas je poslala.

Mnogo božičnih praznikov smo že pretrpeli, nešteto upanj in nad smo poslali v nebo, ali naše upanje in naša vera še nikdar ni bila tako trdni in prepričevalni, da je to vendar zadnji božič našega trpljenja.

Še en blagoslov nam je prineslo dete božično. Jugoslovanska misel, ki so ji nekateri odrekli poslušnost, drugi pa jo kot ubežniki zapustili in jo zatajili, je zopet našla svojo popolno rast in veljavo. Sam naš narodni vladar Nj.Vel.Kralj je v prvdecemski poslanici svojemu narodu, jugoslovansko misel ponovno sankcioniral. Vera v njo je končno zopet osvojila uradne zastopnike naše države, saj je tej ideji ostal zvest in ji dal polnega razuma sam njen sedanji junaški nosilec in propovednik, general Draža Mihajlović. Od Triglava pa vse do Kajmakčalana in od sinjega Jadrana pa vse tja do vojvodinskih ravnic pozna narod samo eno misel VELIKA JUGOSLAVIJA.

To so letošnja božična darila, ki jih sprejemamo od usode s hvaležnostjo in zaupanjem.

PROSLAVA PRVEGA DECEMBRA V LONDONU

Na praznik 1.decembra, zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v skupni narodni državi, so imeli v londonski pravoslavni cerkvi svečano službo božjo, ki so se je udeležili Nj.Vel.Kralj Peter II., Kraljica-Mati Marija in vsi člani kraljevske vladarje s predsednikom G.Slobodanom Jovanovićem na čelu.

Popoldne je britansko-jugoslovansko društvo priredilo svečani sestanek v Livingstonu holu v Londonu. Zborovanju je predsedoval britanski minister za Indijo in znani prijatelj našega naroda, g.Emery. Zborovanja se je udeležil tudi Nj.Vel.Kralj in celotna vlada. Poleg ostalih zastopnikov je govoril tudi podpredsednik kralj.jugoslovanske vlade dr.Miha Krek.

V imenu angleške vlade je minister Emery med drugim dejal tudi tole: Na tem zborovanju, Veličanstvo, gledamo mi vsi posebljenje junaških tradicij Vaših prednikov, ki so prvi dvignili zastavo svobode in vodili svoj narod pred 150 leti. Ali v Vas vidimo tudi mladeniške nade za bodočnost Vašega naroda. Poznam Jugoslavijo že več ko 40 let. Nekaj mi je znanega tudi od tistih ogromnih sprememb, ki so nastopile zaradi strašnih vojn, ki so skoro nepretrgoma besnele. Vsi želimo, da boste, Veličanstvo, voditelj teh sprememb, ki bodo splele kar najtesnejše vezi med Vašim narodom v skupnem patriotizmu, medsebojnem razumevanju, ljubezni kakor tudi vezi kar največjega napredka in varnosti. Med nami je tudi predsednik jugoslovanske vlade prof.Slobodan Jovanović, v katerem pozdravljamo modrega in blagorodnega znanstvenika in državnika, ki je v teh težkih dneh stopil v službo svoje domovine z vero zaupanja in odločnosti. Pozdravljamo tudi kenterberijskega nadškofa. Njegove tople simpatije za vsako plemenito stvar so dobro znane in njegova prisotnost tu med nami bo toplotno odjeknila med katoliškimi Hrvati in Slovenci, kakor tudi med pravoslavni Srbi, kot izraz splošne simpatije naše narodne cerkve. On bo tudi ob tej priliki izrazil staljšo vsega britanskega naroda napram žrtvam nasilnega preganjanja in neusmiljenega mučenja. On bo podkrepil naše nade, da se mir čimprej povrne, ko bo prestala borba, ko se bo kri in solze posušile in ko bomo mogli iskreno deštitati vsem onim, ki so izdržali trpljenje, in bomo vsemu narodu mogli voščiti prejojenje Jugoslavije in vetajenje svobode.

Podpredsednik kr. vlade, dr.Miha Krek, se je zahvalil jugoslovanskemu društvu, posebno pa ministru Emeryju za njegove globoke simpatije in prijateljsko napram našemu narodu. Iskreno se je zahvalil tudi kenterberskemu škofu in vsemu britanskemu narodu za prijateljsko pomoč, ki jo sistematično nudi našemu narodu v njegovi borbi za osvobodjenje. V svojem govoru je podpredsednik dr.Krek posebno naglasil propagando, ki se vodi v Ameriki za restavracijo habsburške monarhije in z vso energijo naglasil, DA SO VSI JUGOSLOVANI ŽE DAVNO ODLOČNO PROTI VSAKEMU POVRATKU HABSBURGOVCEV, KER JE HABSBURŠKA HIŠA NEMŠKA IN JE BILA VEDNO PREDSTAVNICA NEMŠKEGA IMPERIJALIZMA IN PROTIVNICA SVOBODE SLOVANSKIH NARODOV. Dr.Krek je ob koncu podčrtal voljo Jugoslovancov, da s pomočjo svojih velikih zaveznikov nadaljujejo z borbo do končne osvoboditve vseh Jugoslovancov, ki sedaj trpijo pod tujo okupacijo in ZA PRIKLJUČITEV MATERI DOMOVINI TISTIH SLOVENCEV IN HRVATOV, KI SO PO PRVI SVETOVNI VOJNI BILI KRIVICNO ANEKTIRANI S STRANI ITALIJE.

GOVOR KRALJA

Istega dne zvečer je Kralj Peter II. govoril na londonskem radiju svojemu narodu v domovini. Nj.Vel.Kralj je med drugim dejal tudi tole:

"Na današnji dan ustvaritve skupne države Srbov, Hrvatov in Slovencev, naj se utrdimo v veri, da bo Jugoslavija obnovljena. Jugoslavija se bo dvignila iz krvi in ruševin, in zavzela bo v Evropi tisto značajno mesto, ki ji pripada. Vem, da sta sovražnika Nemčija in Italija storila vse, da bi v vaših dušah nastali dvomi v mislih na obnove našega skupnega doma. Od kar je Jugoslavija pod jarmom zavojevalcev, zvrstili so se v naši zemlji dogodki, ki so nekoliko omajali vero v skupno državo.

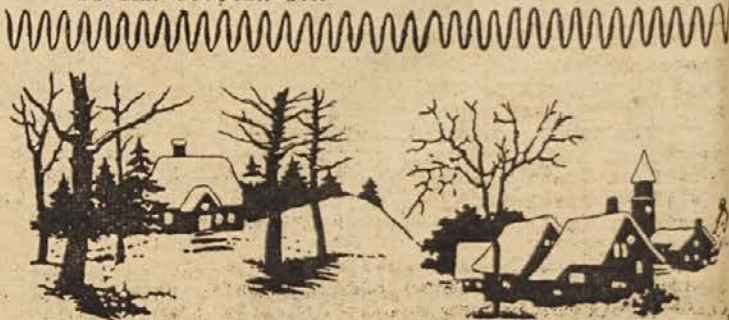
To misel o nadaljnjem skupnem življenju Srbov, Hrvatov in Slovencev ni pokolebal zunanji sovražnik s plotovi, ki jih je postavil na našem zemljišču, kajti ti plotovi bodo izginili kot plevel kakor hitro bo zapihal prvi veter zmage. To misel so pokolebali pokolji, ki so jih izvršili nad srbskim narodom s preudarkom in v velikem obsegu v Paveličevi državi.

Potrebno je da povem vsemu narodu - da ne bo nesporazumljenja - tole:

NEDOLŽNA PRELITA KRI BO DOBILA POLNO ZADOŠČENJE, PA NAJ BI BILI KRIVCI ŠE TAKO VISOKI IN ŠE TAKO ŠTEVILNI. KAZEN BO DOLETELA VSE, KI SO TA KLANJA UKAZOVALI, IZVRŠEVALI ALI KAKORKOLI PRI NJIH UČESTVOVALI. Jugoslovanska država bo v svoji celoti obnovljena, ker to zahtevajo nepretrdni življenjski interesi vseh nas Srbov, Hrvatov in Slovencev, kakor tudi mirna bodočnost Evrope. Samo ob sebi je razumljivo, da bo imela obnovljena Jugoslavija po svobodni volji svojega naroda tako državno obliko, da bodo z njo v zadostni meri zaščiteni posebni interesi ožjih zajednic in da bo zajamčena mirna krepitev državnih temeljev. Svoboden in v polnem zaupanju bo naš narod lahko sam izrekal svojo suvereno besedo o problemih, ki jih bo moral reševati. Eno je že sedaj gotovo, ne glede na obliko, ki jo bo dobila organizacija naše skupnosti: VSEM DRŽAVLJANOM KATERE KOLI VERE ALI NARODNOSTI, BO DO ZAJAMČENI ENAKI POLITIČNI, GOSPODARSKI IN KULTURNI POGOJI ZA NJIHOVO ŽIVLJENJE IN NJIHOVO DELO PO NAČELU ENAKOPRAVNOSTI VSEH Z VSEMI.

Moja vlada in jaz vam na današnji dan pošiljamo svoje pozdrave spozivom, da junaško vztrajate do konca v svoji veri in uporni volji za svobodo.

ŽIVELI MOJI DRAGI SRBI, HRVATI IN SLOVENCII!
ŽIVELA JUGOSLAVIJA!

NAŠI PROSTOVOLJCI AMERIŠKIM JUGOSLOVANOM

Prva misel, ki so jo naši prostovoljci ob vstopu na svobodna zavezniška tla izpovedali, je bila želja, da svojim jugoslovanskim rojakom v Ameriki pošljejo pozdrav iz domovine. V Ameriko so poslali to le brzojavko v roke predsednika Jugoslovanskega odbora iz Italije dr. I. M. Čoka:

"Ko prvič stopamo na svobodna zavezniška tla, prinašamo najtoplejše in najiskrenejše pozdrave jugoslovanskim Amerikancem iz domovine. Oporoka domovine Vam naroča, da zavezniškim narodom poveste na ves glas in z vsem povdankom tole:

'Fašistovska Italija je prva prižgala bakljo našnjega svetovnega požara. Lahki so na zasedenem ozemlju izvrševali najogabnejša hudodelstva.

Na tisoče Slovencev so pomorili v mali Sloveniji in na deset tisoče Slovencev so obsodili na milijone let zaporne kazni.

Do sedaj so požgali v Sloveniji 356 vasi in naselij ter vpepeljili na tisoče slovenskih domov.

40.000 Slovencev in Hrvatov strada in umira po koncentracijskih taboriščih in na prisilnem delu. Aktivni protifašizem obstoja samo po predelih Italije, kjer so kompaktno naseljeni Slovenci in Hrvati. Samo Slovencev in Hrvatov so obsodili v 63 procesih pred Posebnim tribunalom in pred vojaškimi sodišči. Med njimi ni bilo Lahov.

Z nobeno akcijo laški narod do danes ni dokazal, da se ne strinja s fašistovsko samovlado in da je proti fašizmu.

Slovenci in Hrvati se že 22 let z največjimi žrtvami borijo proti fašizmu. Prvi dan izbruha sov-

ražnosti so se vsi Slovenci in Hrvati na ozemlju Italije solidarizirali z zavezniki in zavezniški stvarni napravili mnogo dragocenih uslug.

Italija je dokazala svojo popolno nesposobnost v ravnanju z narodnimi manjšinami in zato zahtevata pravica in pravda, da niti en sam Slovenec ali Hrvat ne smeta ostati po dobljeni vojni pod laško nadoblastjo.

Slovenski prostovoljci vas vabimo, dragi Slovenci in Jugoslovani, da čimprej in v čim večjem številu pomnožite naše vrste za osvobojenje in razširjenje naše domovine.

Živela Velika Jugoslavija!"

ODGOVOR IZ AMERIKE

New York, 17 decembra 1942. Vaš korak, fantje-prostovoljci, je ponovno dokazal Ameriki in vsemu svetu, da teče zibelka vročega jugoslovanskega patriotizma in nezlomljive volje po svobodi na Primorskem, v Trstu, na Pivki, v Idrijski kotlini in v naši Istri. Vaš korak, fantje-prostovoljci, pa bo močno odteljal takrat, ko se bo delila pravica ob koncu bližajoče se zmage. Vi, fantje-prostovoljci, ste z našimi junaki četniki v domovini, edini in prvi protifašisti; Tega nam svet pozabiti ne more in ne sme. - Srečne božične praznike in na veselo svidenje v osvobojeni domovini v letu 1943.

dr. Ivan M. Čok, predsednik
Jugoslovanskega odbora iz Italije

BOŽIČNO VOŠČILO SLOVENSKIM PROSTOVOLJCEM

Letos že bolj veseli praznujete, kaj ne fantje! Vaše vrste pa so se tudi krepko pomnožile. Več je upanja, več srečnega pričakovanja, hitrejša minevajo dogodki, več je gotovosti, da bomo dočakali osvobojenje in mirno življenje. Preko najhujšega trpljenja - tako se nam zdi - je naš narod prišel. Mnogi so umrli v strahotnih mukah, mnoge je kot junake porabila fašistična in nacistična kroglja, a milijon in več Slovencev še živi in vsem tem se obetajo boljši, mirni dnevi v svobodi.

Svobodo gradimo in pripravljamo z velikimi zavezniki vsem Slovincem v novi Jugoslaviji, ki bo dala kruha in življenja tudi vsem Vam, Vašim družinam, bratom in sestram.

Vi ste s svojo prisego jugoslovanski zastavi in v zvesti službi našega vzvišenega vladarja Kralja Petra II., mnogo pripomogli, da more naš narod na vseh poljih trdno braniti svoje težnje in zahteve.

Prepričan sem, da boste kot jugoslovanski vojak povsod in vsekdar tudi v bodoče postavili celega moča in izpolnili vsako dolžnost. Želim le od srca, da bi se Vam čimprej ponudila priložnost, da ponese te zastavo Belega Orla preko Sredozemskega morja na bregove naše zemlje, ki Vas tako željno pričakuje. Iskreno želim, da bi Vi vsi srečno izpolnili svoje vzvišeno poslanstvo v zgodovini našega osvobojenja in se srečni in zdravi vrnili k svojim milim in dragim.

To bomo prosili ob letošnjih božičnih dneh in se napolnili s trajno močjo, ki jo iz betlehemske skrivnosti zajemajo ubogi ljudje že 1942 let.

Bog Vam daž vesele božične praznike in srečno Novo leto 1943.

dr. Miha Krek
podpredsednik kr. jugosl. vlade

SNEŽINKA

(Po J. Likoviču)

Sneži! Sv. Trije kralji se bliščijo na križpotju in preudarjajo, kam bi peljali zvezdo, ki bi našla svoj mir na tej nesrečni slovenski zemlji. Snežinke se neprestano vsipljejo iz nebeškega naročja, polagoma zagrinjajo naš tihi vrt. Vse je belo in tiho, mehko nabrane zavese, stene, skromne podobe s skritimi obrazi in velikimi rožami, ki rastejo ob južnih obalah. Mrzel blesk lega na poljane, obzorja je zalila vijolična meglenost. Stiskam se k peči, komaj sem našla nekaj ostankov suhih vej naše ponosne jablane, da bo vsaj ob sv. večeru nekaj topline v sobi in tudi v srcu. Sama sem in mogoče tudi pozabljen! Peč je stara, nezadovoljno momlja ter se težko otepa in upira razposajenemu vetru, ki sili skozi dimnik. Dragi! Pred seboj imam tvoje pismo, s katerim si se poslovil od mene. Vse je pokojno, kakor pri mrtvih v jami, ki imajo bela lica in priprte oči.

Dragi! Koliko zimskih večerov sva preživela kraj te pečice. Tudi tisti večer, ko sva se vrnila zmazana in rdečelična z najine poti. Steze so bile podobne začaranim gazem, ki jih je sonce oslinilo z zlato peno. Led je pokal na jaških, ivje se je neprestano prašilo. Smreke so molčale; globoko zastrte v bele kapuce so strmele kakor samostanske sestre, ki so zaprle oči pred grešno priložnostjo. Preko nepremične planjave so se drobili jasni zvoki prazničnih zvonov. Zapadno nebo je bilo zastrto med Sv. Trojico in Korenom kakor zlato otkan zastor. Koliko ljubečega si mi pravil na teh potih. Skoraj uspal si me s svojim prijetnim nagovarjanjem. Nagnila sem glavo in ti sle-

dila kakor plašna ovčka. Potem si stekel naprej, se skril in potresel zasneženo brezo, da se je posul kristalni prah na me ter so blisknili tisočeri ognjeni spreminki mimo začudenih oči.

Vračala sva se za našim vrtom, ki je bil pokojen in bel. Poljane se niso zgubile, sčemeča belina je skrila njihov čar in zelenino. Samo gola jablan v kotu vrta se je nerodno pripogibala, kakor da sanja o pomladnih nočeh, ko ji odpadajo beli cvetovi. Uboga jablana, v tej pečici je zgorela, da vsaj za silo ogreje premrzle ude.

Najtišji so bili oni pozni popoldnevi, ko je začelo zopet snežiti. Zunaj se je docela stemnilo, srebrni sijaj je ugasnil. Takrat sva se zdrznila, kakor bi se bala za najino ljubko tihožitje. Nažgala sem luč in zakurila v peč. Nato sem pogrnila mizo in postavila posodje za čaj. Luč naju je motila, zastria sem jo z rožastim senčnikom, uspavajoč somrak je zalil sobo. Dražljiva svetloba se je umaknila in razgubila, topla domačnost naju je objela. Železna peč se je medtem razgorela. Voda v samovarju je veselo kipe-la. Zlat sijaj žerjavice, ki je migotal izza priprtih vrat, je risal po tleh čarobne like; iskre so prašketale in poskakovale, veter je v dimniku objestno požvižgaval in dražil staro peč, da je začela rdeti. Bili so prijetni trenotki! Plahutajoče sence, brezskrbne sanje, sladkobne blodnje, ki jih ne odžene ta mraz ne zima! Sožitje brez žgodega poželenja, brez tesnobe in trepetov. Najina obraza sta bila oblita z rožnatim sijem, ki ga je izžarevala žerjavica izza oddrženih vrat. Primaknil si se k meni. Udano sem zaprla oči ter ti prožila ustnice. Poljubil si me, najini ustnici sta se sprijeli kakor dragoceni krili školjke, ki skrivajo neznan biser. Zgubljala sva se. Roki sem sklenila na tvojih prstih. Tvoje dlani so bile mehke.

(Konec na 4. str.)

"Bila sva tiha in vesela.

To je bilo takrat, ko je še sonce sijalo po slovenski zemlji. Takšni so bili naši božični prazniki. Ali zagrmelo je strašno. Plameni so švigali, kri je lila v potokih. Naše njive so se spremenile v pokopališča, tema je zagrnila vso slovensko zemljo.

Prišli so po te. Z verigami so ti sklenili zapestji. S kopiti in pestmi so te bili v obraz. Niti ene same besede nisi izustil. "Z Bogom", si dejal in noč te je vzela...

Nocoj samevam kraj peči. Stene so mračne, tvoj

stol je prazen, žalost razjeda srce. Zopet naletava jo snežinke, bele in lahke. Da bi dolgo, dolgo naletavale ter natkale mehki prt, ki bo zakril polje, vrt in čare, bolest in tugo. Da bi pokril sovražnika tu med nami in tam na prostranih ruskih poljanah.

To je molitev slovenske žene in matere na današnji sv. večer. Da bi nam zopet zasijala zlata svoboda, da bi se skoraj vrnili zmagovalni naši sinovi tam iz svete jeruzalemske zemlje. Takšna je moja molitev danes ob zadnjih trščicah naše lepe mogočne jablane, ki dajejo toploto tako skopo...

Izpod domačega latniba

Cestitke gen. Mihailovića

Naš prvi narodni junak, general Draža Mihailović je poslal generalu Alexandru, vrhovnemu poveljniku britanskih oboroženih sil na Srednjem vzhodu, admiralu Harwood-u in letalskemu maršalu Tedder-ju brzojavne čestitke, v katerih je med drugim dejal tudi tole:

"V imenu jugoslovanske armade in v svojem lastnem imenu Vam čestitam k zmagi Vaših kopnenih, letalskih in pomorskih sil pod Vašim vrhovnim zapovedništvom.

Ta popolna zmaga, ki se danes nadaljuje z uničevanjem kombiniranih germansko-laških sil, karakterizira največjo epoko slave v zgodovini."

General Mihailović

SLOVENSKI FANTJE-PROSTOVOLJCI želijo vsem rojakom in rojakinjam kar najlepše božične praznike in se jim najlepše zahvaljujejo za vso njihovo skrb in požrtvovanje!

KONCERT JUGOSL. RDEČEGA KRIŽA V KAIRU, 13. t. m. je priredil pododbor Jugosl. Rdečega križa v Kairu dobro uspeli koncert, ki je privabil v veliko dvorano "Lycee Français" zelo lepo število prijateljev petja in muzike. Naša kolonija je bila zastopana v velikem številu, pa tudi ostalih gostov je bilo polno. Glavne točke koncerta je izvajala naša rojakinja gđ. Bitežnikova. Odkar smo jo zadnjič slišali je mnogo napredovala. Njen glas je prijeten in lepih nijans. Tudi višine že kar dobro obvlada. Če bo v tem tempu nadaljevala, bomo dobili v njej odlično koncertno pevko. Na klavirju nam je Mme. Robertson nudila nekaj nepozabnih umetniških umotvorov. To je res dovršena umetnica, ki obvlada instrument v popolnosti. - Tudi M. Guetta je zlasti z legendo Wieniawskega na gosli na mah osvojil srca poslušalcev. - Češki rojak in naš stari prijatelj, ravnatelj, gospod Huttel je soliste s svojo mojstrsko roko odlično spremljal. - Prireditelj je uspela v vsakem oziru. Rdečemu križu lahko samo čestitamo na lepem uspehu.

PODPOROČNIK MEKINA MILČE. Tam iz Št. Petra na Krasu je bil doma. Prava kraška korenina. Zaveden fant, ki je svoj narod ljubil nad vse. Tudi njega so poslali Lahi v Libijo z mnogimi drugimi. Zavezniška ofenziva je bila v polnem teku. Mlad slovenski fant mu je bil dodeljen za strežnika. Pa sta se zmenila. Jutri jo pobriševa na drugo stran, med naše. Načrt sta napravila prav do podrobnosti. Ponoči je strašno bobnelo. Na tisoče topov je bruhalo ogenj in smrt na laško-prusijaške postojanke. Težka granata je udarila in podrla kraškega fanta, podporočnika Mekino Milčeta. Ostal je na afriškem pesku med mnogimi Slovenci. Njegov zvesti strežnik pa je prišel med nas. Naj bo kraškemu fantu lahka tuja zemlja!

JUGOSLOVANSKI RDEČI KRIŽ V KAIRU bo tudi letos obdaril jugoslovanske vojake z božičnimi darili. Darila bodo letos prav lepa in bogata. Naše vrle Slovenke prav pridno pomagajo pri tem hvaležnem poslu.

SLOVENSKI ČETNIKI - STRAH IN TREPET ČRNOSRAJČNIKOV. Švicarski listi prinašajo precej obširna poročila o delovanju slovenskih četnikov zlasti na Snežniku in na Nanosu. Pri tem poročajo tudi o silnem strahu, ki se je polastil Lahov po zadnjih zavezniških zmagah v Libiji in Severni Afriki. Postojna je nabita laškega vojaštva. Zelo močne patrulje obkrožajo mesto. Vzdrž vse proge od Postojne do Št. Petra in dalje do Reke je na vsakih 20 metrov dvojna straža. Potnik, ki se je vozil iz Carigrada preko Ljubljane in Trsta za Švico je pripovedoval, da je vse ozemlje od hrvaške meje pa do Benetk polno vojaštva in milice. Vse železniške postaje so močno zastražene in imel je vtis, kakor da potuje po sovražnem ozemlju. - Isti potnik tudi pripoveduje v švicarskem listu, da odhaja vse polno vlakov z begunci iz Milana in Torina proti slovenskemu ozemlju, za katero mislijo, da je najvarnejše. V vlakih ljudje drugega ne govorijo, kakor o bombardiranju

in vpričo železniške milice kritizirajo glasno vse ukaze fašistovskih oblasti in zlasti mnogo pikrih besed je izrečenih na račun Nemcev.

CELO MARGOTTI IN SANTINI SE ZGRAŽATA. Goriški škof Margotti, ki se je vedno zelo sovražno obnašal proti slovenskemu ljudstvu in z veliko vnamo podpiral laški fašizem, se je zgrozil nad barbarskim divjanjem laške soldateske po naših krajih in protestiral pri fašistovskih in vojaških oblasteh zaradi sistematičnega uničevanja slovenskih ljudi in njihovih domov. Protest mnogo ne bo zalegal, to že vemo, ali korak goriškega škofa je vseeno najboljši dokaz, da se je tudi pri največjih zagovornikih fašizma omajala vera v zmago osi v tej vojni. Tudi reški škof Santini je baje poslal podoben protest. Škof Santini je med slovenskimi verniki v kaj slabem spominu, saj pomnimo še vsi, kako je preganjal slovensko duhovščino in z vso strogostjo, ki je večkrat sličila na fašistične metode, izganjal slovenski jezik iz semenišča v Kopru.

V SARDINIJU JE INTERNIRANIH 18000 SLOVENCEV. Poročila iz Ljubljane naglašajo, da je bilo iz Ljubljanske pokrajine odpeljanih v notranjost Italije nad 30000 Slovencev. Nekaj časa so jih držali po nekaj tisoč v Furlaniji in Julijski Krajini, zlasti na Tolminskem in Bovškem. V zadnjem času pa so vsa ta taborišča izpraznili in Slovence odpeljali največ v Sardinijo. Tu so naši ljudje internirani po najbolj primitivnih taboriščih, kjer stradajo in zmrzujejo. Večina mora na prisilno delo. Tudi po drugih krajih Italije je vse polno Slovencev. Do oktobra meseca letošnjega leta niso smeli ničesar pisati domov in tudi z doma niso dobivali nikake pošte. Sedaj prejema jo po kako dopisnico.

V ITALIJI SE ŠIRI GLAD IN POMANJKANJE. Laški listi kar javno, kljub največji cenzuri priznavajo, da se laško gospodarstvo bori z največjimi težavami. Zlasti se fašistovski tisk pritožuje nad godrnjanjem prebivalstva, ki kljub izkaznicam ne prejema določenih živil in ostalih potrebščin. Pritožujejo se tudi, da ni goriva, zlasti sedaj, ko je zima že kar krepko pritislila. Listi prinašajo cele kolone trvd in zasebnikov, ki so bili kaznovani zaradi prikrivanja živil ali pa zaradi navijanja cen. Tako je bila neka kmetica v Benečiji kaznovana na štiri mesece zapora in 2000 lir denarne kazni, ker je prodajala jajca po 10 lir komad. Nekdo drugi je bil kaznovan na šest mesecev zapora in 10000 lir denarne kazni, ker je prodajal slanino po 160 lir kg. "STAMPA" se pritožuje, da kmetje v Laciji kar na veliko podirajo stara oljna drevesa in jih porabljajo za kurivo.

PO UMORU DR. NATLAČENA so Lahi v Ljubljani ustrelili 40 Slovencev. Od teh, 24 Slovencev, ki so stanovali na nasprotni strani njegove hiše. Ustrelili so jih kljub temu, da se je njegova gospa z vso vnamo zavzemala za nje. Vojaški poveljnik v Ljubljani je zapretil, da bodo pobili še nadaljnjih 80 Slovencev.

SLOVENSKI VOJAKI V RUSIJI. Moskovski radijo je sporočil, da so na ruski fronti Rusi ujeli med številnimi laškimi ujetniki tudi precejšnje število Slovencev, zlasti iz okolice Bovca, Kobariča in Idrije. Ti slovenski ujetniki so takoj zaprosili ruske vojaške oblasti, da jih kot prostovoljce uvrstijo v rusko armado. Slovenski vojaki, ki so bili ujeti od Rusov, so po veliki večini pripadali alpskim edincem.

IZ TUNISA poročajo, da je bilo med osvobodenci, ki so jih francoske oblasti po intervenciji zavezniške vojske, tudi več Slovencev. Nekateri so svoječasnno služili v Španiji v mednarodni brigadi, drugi pa so bili kot mornarji jugoslovanskih in tudi drugih trgovskih ladij internirani. Med osvobodenci je tudi nekaj Slovencev.

"ŠOTORSKA KNJIŽNICA" štev. 5 bo izšla za praznike na 40 straneh. Namenjena je predvsem našim vojakom.